



**Opinia juridică a unui cabinet de avocatură sau decizia unei autorități naționale de concurență nu exonerează o întreprindere de comportamentul său anticoncurențial sau de aplicarea unei amenzi**

*Autoritățile naționale de concurență nu pot decât în mod excepțional să nu aplice o amendă, atunci când întreprinderea în cauză a participat la un program național de clemență*

Societatea Schenker și alte 30 de societăți erau membre ale Spediteur Sammeladungs Konferenz (Conferința austriacă a expeditorilor de mărfuri în regim de grupaj, denumită în continuare „SSK”), o comunitate de interese care reunea o parte dintre membrii Zentralverband der Spediteure (Uniunea centrală a expeditorilor). Aceasta din urmă reprezenta interesele colective ale expeditorilor și ale prestatorilor de servicii logistice care dețin licență de transport.

În 1994, SSK a fost constituită sub forma unei societăți de drept civil, sub condiția suspensivă a autorizării sale de către Kartellgericht (instanța austriacă competentă în materie de concurență). SSK avea drept obiectiv să ofere expeditorilor și consumatorilor finali tarife mai avantajoase pentru transportul rutier și feroviar de mărfuri în regim de grupaj. Scopul său era ca, prin crearea unor condiții concurențiale identice, să favorizeze concurența loială între membrii săi.

Printr-o decizie din 1996, Kartellgericht a constatat că SSK era o înțelegere de importanță redusă în sensul dreptului austriac. Un cabinet de avocatură austriac specializat în dreptul privind înțelegerile în materie de concurență, la care s-a făcut apel pentru a obține consultanță, a apreciat de asemenea că SSK reprezenta o înțelegere de importanță redusă și că nu era, prin urmare, o înțelegere interzisă.

La 11 octombrie 2007, Comisia a anunțat că câțiva dintre agenții săi efectuaseră controale inopinate la sediile comerciale ale diferitor operatori de transport internațional și că avea motive să considere că întreprinderile în cauză ar putea să fi încălcat dispozițiile dreptului Uniunii care interzic practicile comerciale de restrângere a concurenței.

Oberlandesgericht Wien (Tribunalul Regional Superior din Viena) a considerat că întreprinderile în cauză nu au săvârșit o încălcare prin faptul că au încheiat înțelegeri de stabilire a prețurilor, întrucât s-au întemeiat pe ordonanța prin care Kartellgericht constatare că acordul lor constituia o înțelegere de importanță redusă. În opinia aceleiași instanțe, comportamentul SSK nu a produs efecte asupra comerțului dintre statele membre și nu exista, așadar, nicio încălcare a dreptului Uniunii. Nerecunoașterea unei vinovății a întreprinderilor în cauză se explică prin faptul că ele solicitaseră în prealabil o opinie juridică privind legalitatea comportamentului lor din partea unui cabinet de avocatură.

În ceea ce privește societatea Schenker, care formulase o cerere de clemență și cooperase cu autoritățile administrative în procedura de investigație, Bundeswettbewerbsbehörde (Consiliul Federal al Concurenței) a solicitat constatarea unei încălcări a dreptului Uniunii și a dreptului austriac în materie de înțelegeri, fără obligarea la plata unei amenzi. Această cerere a fost respinsă pentru motivul că doar Comisia are competența de a constata săvârșirea unor încălcări fără aplicarea unei amenzi.

Oberster Gerichtshof (Curtea Supremă), sesizată cu litigiul, a decis să adreseze Curții două întrebări preliminare. Mai întâi, se solicită Curții clarificări cu privire la aspectul dacă o întreprindere care a încălcat normele de concurență ale Uniunii poate evita aplicarea unei amenzi atunci când încălcarea menționată își are originea în eroarea acestei întreprinderi cu privire la legalitatea comportamentului său ca urmare a conținutului unei opinii juridice a unui avocat sau al unei decizii a unei autorități naționale de concurență. A doua întrebare cu care este sesizată Curtea vizează să se clarifice aspectul dacă autoritățile naționale de concurență pot constata o încălcare a dreptului concurenței fără a aplica totuși o amendă atunci când întreprinderea în cauză a participat la un program național de clemență.

Mai întâi, Curtea amintește că faptul că o întreprindere a calificat în mod eronat din punct de vedere juridic comportamentul său nu poate avea drept efect scutirea acesteia de aplicarea unei amenzi decât în cazuri excepționale, atunci când, de exemplu, un principiu general al dreptului Uniunii, precum principiul protecției încrederii legitime, se opune aplicării unei asemenea amenzi. Cu toate acestea, nu se poate invoca o încălcare a principiului încrederii legitime în cazul în care administrația competentă nu a furnizat asigurări precise. Prin urmare, o opinie juridică furnizată de un avocat nu poate susține în niciun caz încrederea legitimă a unei întreprinderi în sensul că comportamentul său nu încalcă normele de concurență ale Uniunii sau nu va conduce la aplicarea unei amenzi.

În ceea ce privește autoritățile naționale de concurență, întrucât nu sunt competente să adopte o decizie negativă în care să concluzioneze că nu există o încălcare a dreptului Uniunii, ele nu pot crea întreprinderilor o încredere legitimă în sensul că comportamentul lor nu încalcă normele de concurență. În plus, în speță, autoritatea națională a examinat comportamentul întreprinderilor exclusiv din perspectiva dreptului național al concurenței.

În consecință, Curtea decide că **dreptul Uniunii în materie de concurență trebuie interpretat în sensul că o întreprindere care a încălcat acest drept nu poate evita aplicarea unei amenzi atunci când încălcarea menționată își are originea în eroarea săvârșită de întreprindere cu privire la legalitatea comportamentului său ca urmare a conținutului unei opinii juridice a unui avocat sau al unei decizii a unei autorități naționale de concurență.**

Într-o a doua etapă, Curtea amintește că dreptul Uniunii nu prevede în mod expres, însă nici nu exclude, competența autorităților naționale de a constata o încălcare a normelor europene de concurență fără a aplica o amendă.

Curtea precizează că un astfel de beneficiu privind neaplicarea unei amenzi nu poate fi acordat în temeiul unui program național de clemență decât în măsura în care el este pus în aplicare într-un mod care să nu aducă atingere cerinței privind aplicarea eficientă și uniformă a normelor de concurență ale Uniunii.

Astfel, în ceea ce privește puterea Comisiei de a reduce amenzile în temeiul propriului program de clemență, Curtea amintește că reducerea unei amenzi în caz de cooperare a întreprinderilor care participă la încălcări ale dreptului Uniunii în materia concurenței este justificată numai dacă o astfel de cooperare facilitează sarcina Comisiei. De asemenea, întreprinderea trebuie ca, prin comportamentul său, să dea dovadă de un veritabil spirit de cooperare.

În sfârșit, beneficiul imunității sau al neaplicării unei amenzi nu poate fi acordat decât în situații strict excepționale, precum cele în care cooperarea unei întreprinderi a fost determinantă pentru descoperirea și pentru sancționarea efectivă a înțelegerii, pentru a nu se aduce atingere aplicării efective și uniforme a dreptului Uniunii.

În consecință, Curtea decide că **autoritățile naționale de concurență pot în mod excepțional să se limiteze la a constata această încălcare fără a aplica o amendă atunci când întreprinderea în cauză a participat la un program național de clemență**

---

**MENȚIUNE:** Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

---

*Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.*

*[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.*

*Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708*